

УДК 338.48-44(477.8)

П'ятка Н.С
Томинець Г.І.
Мукачівський державний університет
м. Мукачево
stojkanata1977@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

У період переходу до ринкової економіки міжнародний туризм є одним із перспективних напрямків зовнішньоекономічної діяльності країни і її регіонів. Для економіки України з її найбільш розвиненими туристсько-рекреаційними центрами, їх унікальними мальовничими містами, які поєднують прикмети старовини і сучасності, значення міжнародного туризму полягає в тому, що, по-перше, це сфера швидкого обігу капіталу, при відносно невеликих капіталовкладеннях; по-друге, це ефективний засіб модернізації інфраструктури і, по-третє, можливість створення нових робочих місць як у державній, так і в регіональній економіці.

Проблемам розвитку туризму в Карпатському регіоні присвячені праці В. М. Вачевського [1], Кравціва [2], М. Долішнього [3], Н. Недашковської [4] та ін. Разом з тим, достатньо не вивчені можливості розвитку іноземного в'їзного туризму на території Українських Карпат.

Розвиток регіонального туристичного бізнесу в Карпатському регіоні буде сприяти створенню спеціальних малих і середніх підприємств, а також активізації і стимулюванню роботи цілої мережі галузей народного господарства: будівництва, торгівлі, сільського господарства, виробництва товарів народного споживання, транспорту і зв'язку, формуванню сучасної кадрової політики в регіоні і поетапному виходу регіонального туристичного бізнесу як на загальнодержавний, так і на світовий рівень туристичних послуг.

У зв'язку з цим постає завдання виявлення перспективних напрямків розвитку міжнародного туризму в Карпатському регіоні.

Формування ринкових відносин у незалежній Україні вимагає посилення економічного та соціокультурного співробітництва із країнами світу. В цьому контексті постає необхідність всебічного сприяння розвитку туризму, що обумовлюється його неймовірною популярністю та стрімким розвитком. За даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО), чисельність міжнародних туристів на 2002 рік склала 702,6 млн. чол., тобто практично кожен дев'ятий мешканець планети відпочивав і подорожував за межами своєї країни [11]. Можна стверджувати, що туризм стає невід'ємною складовою життя людей більшості країн світу і одним із перспективних напрямків соціально-економічної діяльності в III тисячолітті.

Туристично-рекреаційний потенціал Карпатського регіону у поєднанні з вигідним географічним положенням, досить розвинутою транспортною мережею є важливою передумовою заохочення іноземних туристів до відвідання Карпат. Для підтвердження вищесказаного можна навести наступні основні аргументи.

1. Наявність природно-ресурсної бази. Природною базою для розвитку туристично-рекреаційного комплексу є понад 80 джерел мінеральних цілющих вод, достатніх для оздоровлення понад 7 млн. чол. у рік [5]. Розвідано також значні запаси лікувальних грязей та озокериту (місто Борислав та смт. Східниця). Ці ресурси у поєднанні з сприятливими кліматичними умовами є природною базою розвитку санаторно-курортної справи. Карпати мають потужний потенціал для розвитку різних видів туризму – мальовничі ландшафти, рельєф створюють сприятливий фон для короткотривалого відпочинку. Карпати не мають альтернативи в Україні щодо розвитку гірськолижного спорту на рівні світових стандартів.

2. Вигідне географічне положення. Регіон розташований в центрі Європи, через нього проходять різноманітні зв'язки, а непогана транспортна доступність є сприятливим фактором залучення контингенту відпочиваючих з

різних регіонів України та країн Європи. Карпати можуть служити своєрідним полігоном дислокації центрів міжнародного бізнесу, що стимулюватиме ріст комерційного та ділового туризму.

3. Фактор територіального поділу праці. В Україні фактично є два регіони, умови яких дозволяють забезпечити процес задоволення суспільних потреб в рекреаційних послугах. При зростаючому туристичному попиті Карпати виступають такою територією, яка може реалізувати незадоволений попит населення на оздоровлення і відпочинок.

4. Екологічний феномен території. Порівняно високий рівень екологічної безпеки і наявність великих запасів мінеральних вод для лікування радіаційних захворювань обумовлюють потребу в створенні в Карпатах широкої мережі оздоровниць для населення. Крім того, природа Карпат в порівнянні з іншими регіонами зазнала менших втрат і в багатьох місцях зберегла свій первісний стан. А для різних форм відпочинку і туризму це дуже важливо. І враховуючи винятково важливе – клімато, і водорегулююче значення Карпат як для України, так і для сусідніх Європейських держав, гостро стоїть питання збереження унікальної природи цього краю. Якщо відкинути чисто консервативні варіанти виконання цього завдання, то туризм і відпочинок в екологічно обґрунтованих межах можуть виступати активною формою забезпечення екологічної безпеки Карпат.

5. Соціально-економічна специфіка гірських місцевостей. В гірських районах чотирьох карпатських областей проживає біля 1,3 млн. чол., тобто близько 20% всього населення. З них третя частина на висоті 500 м. і вище. Гори створюють специфічні надзвичайно складні умови проживання та господарювання, особливо у сільському господарстві. Тому гостро стоїть проблема зайнятості населення тих районів, і як результат низький рівень матеріального добробуту жителів гір. Стабілізації цих та інших негативних процесів за рахунок розширення сфер зайнятості, розвитку інфраструктури сприятиме розвиток міжнародного туризму з відповідним сервісом та організацією обслуговування, в яких може бути задіяне місцеве населення.

Разом з тим, розвиток індустрії туризму в Карпатському регіоні та її інтеграція у світовий ринок вимагають вирішення гострих соціально-економічних проблем: низький рівень життя населення; недосконала державна політика в галузі туризму; нерозвинена інфраструктура туристичної галузі; незадовільне управління туристичними фірмами; відсутність належної реклами Карпатських курортів, природних та історичних пам'яток тощо.

Список використаної літератури

1. Вачевський М.В., Свінцов О.М., Кузнєцов В.Ф. Розвиток рекреаційної сфери в Карпатському регіоні // Український бальнеологічний журнал. – 2001. – №1. – С.99-104.
2. Кравців В.С., Жук П.В. Концептуальні основи перспективного розвитку рекреаційної індустрії в Карпатах // Економіка України. – 1993. – №12. – С.5762.
3. Долішній М.І., Кудельман М.С. Карпатський рекреаційний комплекс. – К.: Наукова думка, 1984. –148 с.
4. Недашковська Н.Ю. Рекреаційна система Карпат. – К.: Вища школа, 1983. – 117 с.
5. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 195 с.
6. Черніна І.В. Міжнародний туризм як фактор соціально-економічного розвитку України: регіональний аспект. Автореферат дис... к.е.н. – Донецьк, 2000. – 22 с.

УДК 338.48-44(1-22)(477.8)

Папп В.В

професор кафедри туризму і рекреації

PappVV@mail.msu.edu.ua

Зеленська Л.В.

магістрант спеціальності «туризм»

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

z.lilia3007@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ КАРПАТСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО РЕГІОНУ

Сьогодні туристичний бізнес широко охоплює всі регіони України і є складовою їх економіки. Проте для одних він має локальний характер, а для